

PILNUJĄCY (16) *part praes act*

sg *m N* pilnujący (5). ◇ *D* pilnując(e)mu (1). ◇ *f A* pilnującą (1). ◇ *pl N m pers* pilnujący (4). ◇ *G* pilnujących (1). ◇ *D* pilnującym (1). ◇ *A m pers* pilnując(e) (3).

Sł stp, Cn brak, Linde w objaśnieniu s.v. 1. pilny.

1. Zajmujący się czymś, poświęcający się czemuś; statorius Mącz; studens Modrz (7) :

pilnujący czego (5): Viridarii servi, Słudzi ogródnych rzeczy pilnujący/ zioła á kwiecie opátrzuýący. *Mącz* 498d, 417d; wziął był żonę ná imię Eufrázią także zacną y powinłą krwią Cefarzowi/ nabożną y ząwždy kościoła pilnującą *SkarŻyw* [223], 328; *Calep* 539b.

pilnujący na co (1): Apparitores – Mieski sługa albo tez pilnuiaci na vrzędową posługę cekliarz *Calep* 83a.

W charakterystycznych połączeniach: pilnujący kościoła, swego miejsca, modlitwy, postow, ogrodných rzeczy, strażej, urzędu; pilnujący na urzędową posługę.

a. W funkcji rzeczownika [czego] (1) :

W przeciwstawieniu: »proznujący ... pilnujący« (1): A proznuiące/ á żadney rzeczy vczćiwey nie pilnujące/ przeciwniki cnoty/ żeby ábo fámí karáli/ ábo Krolowi/ ábo infzym Vrzednikom ná to wyfádzonym oznaymiáli *ModrzBaz* 32v.

2. Starający się, zabiegający o coś; amator, captator Mącz (3) :

pilnujący czego (1): Fáryzeuřzowie byli ludzie chytry/ [...] řwego nie Bożego áni blibliźniego [!] pożytku pilnujący *CzechEp* 164.

pilnujący na co (2): Philologus, Latine amator verborum et studii, Miłofnik nauk/ ná wymowę á ná řpániłą rzecz pilnuýący. *Mącz* 297d, 35c.

Szereg: »pilnujący a łakomy« (1): Captator aurae popularis, Pilnuýáci á łakomy ná chwałę lucką. *Mącz* 35c.

3. Trzymający się czegoś, postępujący zgodnie z czymś, przestrzegający czegoś; serviens Vulg [czego] (6) : iefliż káptur/ ná ludzi řpokoyne/ řkromne/ cnoty y pobożności pilnujące [...] pořtánowiony iefť? *CzechEp* 11.

Szeregi: »pilnujący [czego] i stojący [przy czym]« (1): W którą rzecz/ gdy kto okiem zdrowym weyřrzy/ á przypátrzy řię z drugiey řtrony ludowi Chriřtyáńskiemu/ pobożności pilnującemu/ y [...] przy [...] wierze y nabożeńřtwie řtoiácemu: [...] mam zá to/ iż będzie musiał wyznác/ iż iuż iefť Antychriřť *CzechEp* 369.

»pilnujący i używający« (1): przetoż mi řię zdáło zá rzecz řłufzną y przyřtoyną rzecz tę tym więcej obiášnić/ [...] á to przeciw wykrętom pořlednieyřzych Zofiřtów: więcej Pogáńřkich regulek/ á niż iářnych řwiádeřtw řłowá Bożego pilnuýących y vżywáiących. *CzechEp* 35.

a. W funkcji rzeczownika (3) : Boć też ma dyabeł ćiche y pokorne: ma czyřte/ y iáľmuźniki y poľtow pilnujące *CzechEp* 38, 114; Przetoż z potrzeby bądźćie poddáni/ nie tylko dla gniewu/ ále też dla řumnienia. Abowiem też dla tego pobory dawaćie. gdyż řá řługámi Bożymi/ te^{go} pilnuýący. *WujNT Rom* 13/6.

Synonimy: 1. obchodzący się, obierający się, patrzący; 2. starający się; 3. przestrzegający.

Cf **PILNOWAĆ**

